

Rondetafel maatwerkdiploma's, effectieve leerroutes en flexibilisering in het voortgezet onderwijs

Het belang van talentontwikkeling

Talent opsporen en ontwikkelen is de taak van het onderwijs. Het bieden van maatwerk en het flexibiliseren van het onderwijs horen daarbij. Flexibilisering in termen van versnelling/vertraging en het afsluiten van vakken op meerdere niveaus zijn een goede manier om elk talent aan te moedigen om zover mogelijk te komen. **Universiteiten zijn dan ook voorstander van het organiseren van 'trek in de schoorsteen', waarbij het afsluiten van vakken op een hoger niveau beloond wordt**, zodat een beweging binnen scholen in het voortgezet onderwijs ontstaat waarbij ambitie en uitdaging de uitgangspunten zijn. Deze beloning kan op verschillende manieren georganiseerd worden:

1. **Versnellen op het Vwo**, waardoor leerlingen in pre-university colleges alvast kennismaken met de universiteit. Dit is een goede ontwikkeling die de excellente Vwo-leerlingen uitdaagt en stimuleert.
2. **Het benutten van extra curriculaire activiteiten** van leerlingen, zoals die in het plusdocument bij een diploma weergegeven worden. Deze activiteiten kunnen weer helpen om studenten beter te matchen met hun opleiding aan de universiteit.

Experimenteren met individuele toelating

Leerlingen die juist moeite hebben om een Vwo-diploma te behalen, omdat zij eenzijdig begaafd zijn, waardoor ze een enkel vak op Havo-niveau moeten afsluiten en dus ook een Havodiploma krijgen, vormen een bijzonder groep. **Universiteiten zijn bereid te onderzoeken of deze leerlingen op individuele basis toegelaten kunnen worden tot de universiteit.** Van een algemeen recht tot toelating kan geen sprake zijn, wel van een mogelijkheid tot toelating, ter beoordeling aan de betreffende opleiding / instelling. De VSNU wil over een dergelijke experiment graag in gesprek met de staatssecretaris.

De randvoorwaarden voor succesvolle flexibilisering

Maatwerk en flexibilisering vragen om duidelijke randvoorwaarden. Universiteiten hechten er sterk aan dat de leerlingen die toegelaten worden, ook een reële kans hebben om succesvol hun studie af te ronden. De instellingen hebben daar de afgelopen jaren fors in geïnvesteerd, onder meer door de invoering van matchingsactiviteiten om de student op de juiste plek te krijgen. Daarom zijn zij, in aansluiting op het [advies van de Onderwijsraad](#), kritisch als flexibilisering leidt tot onduidelijkheid over de maatschappelijke waarde van getuigschriften en leidt tot twijfels over de kans op succes voor hen die toelaatbaar zijn tot het wetenschappelijk onderwijs. **Het Vwo-diploma moet een betrouwbare basis blijven om in het wetenschappelijk onderwijs op voort te kunnen bouwen.** Dat vergt een stevige brede basis in de algemene vorming / Bildung, een duidelijke diepgang op disciplinair niveau en een goede start in het Vwo met de ontwikkeling van academische vaardigheden.

Een **belangrijke slaagfactor** is de **samenwerking en aansluiting op de overgang tussen het Vwo en de universiteit**. Juist bij meer flexibilisering en maatwerk is afstemming tussen sectoren nodig, zowel op nationaal niveau als op regionaal niveau. Regionale afstemming vindt nu al plaats in de 11 regionale Vo-Ho-netwerken in Nederland, waarbij 12 universiteiten en 363 Vo-scholen (60% van de havo/vwo scholen) betrokken zijn. Om flexibilisering in het Vo goed te laten werken is het noodzakelijk om voldoende aandacht te hebben voor deze samenwerking in de keten.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Bastiaan Verweij, Hoofd Public Affairs & Woordvoering verweij@vsnu.nl / 06-43269755

